

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“21” _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

«ПЕДІАТРИЯ З ДИТЯЧИМИ ІНФЕКЦІЙНИМИ ХВОРОБАМИ»

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 225 Медична та психологічна реабілітація
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

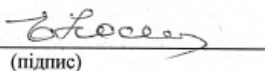
Курс навчання 5

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб „20”
серпня 2020 року (протокол №1).

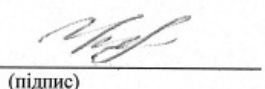
Завідувач кафедри педіатрії
та дитячих інфекційних хвороб,
д.мед.н., проф.

(підпис)

(О.К. Колоскова)

Схвалено предметною методичною комісією з педіатричних дисциплін, акушерства та
гінекології „20” серпня 2020 року (протокол №1).

Голова предметної методичної
комісії,
д.мед.н., проф.

(підпис)

(О.В. Кравченко)

Чернівці – 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	педіатрії та дитячих інфекційних хвороб
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Білоус Тетяна Михайлівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, bilous.tetiana@bsmu.edu.ua Власова Олена Василівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, vlasova.olena@bsmu.edu.ua ; Крецу Наталія Минодорівна – асистент кафедри, knmn86@ukr.net ; Романчук Леся Іванівна – асистент кафедри, romanchuk.lesia@bsmu.edu.ua ; Шахова Ольга Олександрівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, shahova.olga@bsmu.edu.ua .
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/pediatrici-ya-ta-dityachih-infektsiynih-hvorob/
Веб-сайт кафедри	http://pediatria.bsmu.edu.ua/
E-mail	pediatry_inf@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська 207А
Контактний телефон	+38 (0372) 575-660

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	30
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Навчальна дисципліна «Педіатрія, дитячі інфекції» є складовою обов'язкової компоненти освітньо-професійної програми професійної підготовки, вивчається впродовж 5-го року навчання. Дисципліна на 5-у курсі вивчає особливості надання медичної допомоги дітям із найбільш поширеними хворобами у періоді новонародженості, патологією органів дихання, інфекційними, алергічними та гематологічними захворюваннями дитячого віку, їх діагностику, диференційну діагностику, лікування, профілактику та реабілітацію.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- *Перелік нормативних документів:*
- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-ocziyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).
- **Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:**
 - самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
 - списування під час контролю знань заборонені;
 - самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.
- **Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:**
 - дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
 - дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
 - усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.
- **Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:**
 - присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).
- **Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:**
 - відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
латинська мова та медична термінологія,	педіатрія з медичною та психологічною реабілітацією
медична біологія,	
медична та біологічна фізика,	
інформаційні технології в психології та медицині,	
медична хімія,	
анатомія людини,	
гістологія, цитологія та ембріологія,	
фізіологія,	
мікробіологія, вірусологія та імунологія	
патоморфологія, патофізіологія,	
фармакологія,	
медична психологія,	
загальна хірургія,	
педіатрія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» є підготовка лікаря згідно з професійними вимогами, мета вивчення педіатрії полягає в набутті теоретичних знань, оволодінні практичними навичками, набутті професійного рівня готовності до самостійної роботи з питань педіатрії з дитячими інфекційними хворобами.

Завдання: набуття знань та професійних вмінь з діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених інфекційних, алергійних, неонатальних, респіраторних та гематологічних хвороб дитячого віку, надання невідкладної допомоги при найбільш поширених невідкладних станах у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, етіології, патогенезу, класифікації, клінічних проявів, методів діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених неінфекційних та інфекційних хвороб дитячого віку та вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дитини з дотриманням принципів медичної етики та деонтології, набуття професійних вмінь з ведення медичної документації.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

- інтегральні:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній лікарській діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- загальні:

ЗК2	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК4	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК6	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК7	Навички міжособистісної взаємодії
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань
ЗК14	Особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності

- спеціальні (фахові, предметні):

СК1	Здатність до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку
СК2	Здатність до узагальнення інформації щодо проявів захворювань
СК3	Здатність до осмислення і формулювання діагнозу з урахуванням дифдіагностики
СК5	Збирання інформації про пацієнта, вибір оптимальних методів та проведення клінічної діагностики для встановлення клінічного діагнозу
СК6	Оцінювання функціональних методів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень
СК9	Діагностування невідкладних станів, надання невідкладної медичної допомоги
СК14	Здатність до використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з використанням медикаментозної терапії
СК18	Знання та використання на практиці деонтологічних норм роботи лікаря
СК20	Оформлення медичної документації

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- предметну область педіатрії (профілактика, діагностика та лікування захворювань у дітей різного віку) та розуміти професійну діяльність:

- сучасні погляди на етіологію і патогенез, клініку, класифікацію, методи діагностики, лікування, профілактики та особливості перебігу захворювань дитячого віку, зокрема, хвороб органів дихання, дитячих інфекційних хвороб, онкогематологічної патології та хвороб неонатального віку;

- методи надання невідкладної допомоги дітям, способи профілактики та реабілітації різних захворювань у дітей;

- морально-деонтологічні принципи медичного фахівця;

8.2. Уміти:

- проводити обстеження органів та систем дитячого організму і оцінювати характер патологічних змін, виділяти провідні симптоми і синдроми в неонатології, дитячій гематології; алергопульмонології, інфектології;
- збирати інформацію про пацієнта та оцінювати інформацію щодо діагнозу, вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром, призначати лабораторно-інструментальне дослідження в залежності від патології і оцінювати виявлені зміни;
- проводити диференційну діагностику та вміти встановити попередній діагноз (найбільш вірогідний або синдромний діагноз) найбільш поширених захворювань та їх ускладнень у дітей (в неонатології, дитячій гематології; алергопульмонології, інфектології);
- визначати тактику обстеження, нозологічний діагноз, визначати принципи та характер лікування, проводити профілактичні заходи та диспансеризацію дітей із захворюваннями різних систем організму (в неонатології, дитячій гематології; алергопульмонології, інфектології);
- вміти виконувати медичні маніпуляції в педіатрії;
- визначати тактику надання та надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану у дітей різного віку (неонатології, дитячій гематології; алергопульмонології, інфектології);
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

8.3. Демонструвати:

- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів);
- володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця у педіатрії.

Прим. ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин (3 кредити ЄКТС), 1 модуль, який складається з двох змістових модулів.

9.1. Конкретні цілі вивчення модуля (змістового модуля).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НЕОНАТОЛОГІЯ, ДИТЯЧА ГЕМАТОЛОГІЯ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні, патогенетичні фактори та фактори ризику при неонатальних та гематологічних хворобах у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину неонатальних та гематологічних хвороб у дітей.
3. Визначати особливості адаптації доношених та недоношених новонароджених дітей та діагностувати синдроми дезадаптації.
4. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при неонатальних та гематологічних хворобах у дітей.
5. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах при неонатальних та гематологічних хворобах у дітей.
6. Проводити диференційну діагностику при неонатальних та гематологічних хворобах у дітей та ставити попередній діагноз.
7. Демонструвати володіння принципами виходжування доношених і недоношених новонароджених, лікування та профілактики синдромів дезадаптації, реабілітації хворих новонароджених, демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики гематологічних хвороб у дітей.
8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології та дитячій гематології.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХВОРОБИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ, АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ, ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні, патогенетичні та фактори ризику гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб у дітей.
2. Класифікувати гострі і хронічні респіраторні захворювання, алергопатологію та дитячі інфекційні хвороби.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб.
5. Ставити попередній діагноз гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб.
6. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб.
7. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики гострих і хронічних респіраторних захворювань, алергопатології та дитячих інфекційних хвороб.

8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у пульмоалергології дитячого віку та у дитчій інфектології.

9.2. Тематична структура модуля (змістових модулів).

МОДУЛЬ 2. ПЕДІАТРІЯ З ДИТЯЧИМИ ІНФЕКЦІЙНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НЕОНАТОЛОГІЯ, ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ У ДІТЕЙ

Тема 1. Особливості адаптації, організація виходжування та годування недоношених дітей.

Недоношені діти. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. Особливості адаптації недоношених новонароджених та синдроми дизадаптації. Диференціальна діагностика гіпербілірубінемії у недоношених. Затримка внутрішньоутробного розвитку плода (ЗВУР): причини, діагностика, лікування, профілактика. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. Особливості вигодовування недоношених дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: дихальній недостатності, парезі кишечника, гіпербілірубінемії, гіпоглікемії. **Хвороби органів дихання у новонароджених.** Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 2. Постасфіктичний синдром новонародженого. Пологова травма. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Первинна реанімація новонароджених. Лікування. Профілактика. Прогноз. Гіпоксично-ішемічне ушкодження ЦНС у новонароджених, енцефалопатії новонароджених.

Тема 3. Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції). Бактеріальні інфекції новонародженого. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Гнійно-запальні захворювання шкіри та підшкірної основи, захворювання пупкового канатика, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. **Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених.** Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 4. Залізо-, білково- та вітамінодефіцитні анемії у дітей. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Невідкладна допомога при кровотечах. Профілактика. Прогноз. **Геморагічні захворювання у дітей. Гемофілія, тромбоцитопенії та тромбоцитопатії у дітей.** Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика з іншими геморагічними станами у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при кровотечах та геморагічних станах, які потребують лікування. Прогноз. **Гемобластози у дітей.** Диференціальна діагностика з іншими захворюваннями системи крові та захворюваннями, що перебігають з гіперпластичним синдромом. Прогноз.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХВОРОБИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ, АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ, ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ТА АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ

Тема 1. Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту та рецидивуючого бронхіту у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз. Діагностика та невідкладна допомога при дихальній недостатності у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Прогноз.

Тема 2. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей. Бронхіальна астма у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика кропив'янки у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика атопічного дерматиту у дітей, прогноз. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика алергічного риніту у дітей, прогноз. Атопічний марш. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз. Невідкладна допомога при астматичному статусі.

Тема 3. Кір. Краснуха. Вітряна віспа. Оперізуючий герпес. Скарлатина. Псевдотуберкульоз. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення.

Вроджена краснуха. Принципи лікування. Специфічна профілактика. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. **Дифтерія. Паротитна інфекція. Коклюш. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів у дітей (грип, парагрип, аденовірусна, респіраторно-синцитіальна, риновірусна інфекція).** Етіологія, епідеміологія, патоморфологічні особливості різних форм. Класифікація, клініка типових форм та ускладнень. Діагностика. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту у дітей. Клініка та невідкладна допомога при гострому обструктивному ларингіті (крупі), гіпертермічному синдромі та судомах. **Гострі кишкові інфекції у дітей.**

Тема 4. Менінгококова інфекція. Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Ускладнення. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції. **ВІЛ/СНІД, СНІД-опортуністичні інфекції, TORCH-інфекції.** Профілактика вродженої ВІЛ-інфекції.

Тема 5. Імунопрофілактика дитячих інфекцій.

Календар щеплень, обов'язкові та додаткові щеплення. Ускладнення, поствакцинальні реакції.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
МОДУЛЬ 2. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами					
Змістовий модуль 1. Неонатологія, хвороби системи крові у дітей					
1. Передчасно народжена дитина. Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей. Хвороби органів дихання у новонароджених.	14	2	4	6	0
2. Постасфіктичний синдром новонароджених. Пологова травма новонароджених. ГІУ ЦНС. Енцефалопатії новонароджених.		2			0
3. Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції). Бактеріальні інфекції у новонароджених. Гемолітична хвороба новонароджених. Кон'югаційні жовтяниці новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.	11	0	5	6	0
4. Дефіцитні анемії у дітей. Геморагічні захворювання у дітей. Лейкози у дітей. Гемобластози у дітей	14	2	5	7	0
Разом за змістовим модулем 1.	39	6	14	19	0
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Хвороби органів дихання, алергічні захворювання в дітей, дитячі інфекційні хвороби					
1. Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей.	13	0	4	7	0
2. Бронхіальна астма у дітей. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей.		2			0
3. Дитячі респіраторні інфекції (вірусний круп, кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина, дифтерія, паротитна інфекція, коклюш, інфекційний мононуклеоз). Гострі кишкові інфекції.	12	0	5	7	0
4. Нейроінфекції. Менінгококова інфекція, поліомієліт, ентеровірусна інфекція. ВІЛ/СНІД у дітей.	11	0	4	7	0
5. Імунопрофілактика дитячих інфекцій	2	2	0	0	0
Разом за змістовим модулем 2.	38	4	13	21	0
Курація хворих, написання та захист історії	7	0	1	6	0

хвороби					
Підсумковий модульний контроль	6	0	2	4	0
Всього годин: – 90 з них:	90	10	30	50	0

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

МОДУЛЬ 2. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами

№	Тема	Кільк. годин
1	Передчасно народжена дитина. Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей. Хвороби органів дихання у новонароджених.	2
2	Постасфіктичний синдром новонароджених. Пологова травма новонароджених. ГІУ ЦНС. Енцефалопатії новонароджених.	2
3	Анемії у дітей	2
4	Алергічні захворювання у дітей. Бронхіальна астма.	2
5	Імунопрофілактика дитячих інфекційних хвороб	2
	Всього	10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 2. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами

№	Тема	Кільк. годин
1	Особливості адаптації недоношених новонароджених. Організація виходжування та годування недоношених дітей. Хвороби органів дихання у новонароджених. Постасфіктичний синдром новонароджених. Пологова травма новонароджених.	4
2	Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH-інфекції). Бактеріальні інфекції у новонароджених. Гемолітична хвороба новонароджених. Кон'югаційні жовтяниці новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.	5
3	Анемії у дітей. Геморагічні захворювання у дітей. Гемобластози у дітей.	5
4	Гострі бронхіти у дітей. Пневмонії у дітей. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Бронхіальна астма у дітей. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей.	4
5	Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина, псевдотуберкульоз. Дифтерія, паротитна інфекція, коклюш, інфекційний мононуклеоз. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів у дітей. Гострі кишкові інфекції.	5
6	Менінгококова інфекція, поліомієліт, ентеровірусна інфекція. ВІЛ/СНІД у дітей.	4
7	Захист історії хвороби	1
	Підсумковий модульний контроль	2
	Всього годин	30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується самостійно поза межами аудиторних занять. Можливими видами самостійної роботи є підготовка до практичного заняття із застосуванням методичних вказівок, розроблених викладачами кафедри, опрацювання додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	40	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять плану аудиторних занять	-	Підсумковий модульний контроль

3	Індивідуальна СРС: курація хворих та написання історії хвороби	6	Підсумковий модульний контроль
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	50	

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальні завдання – форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання. Як індивідуальне завдання в програмі запропоновано: аналіз клінічних випадків, робота з архівним матеріалом клініки, підготовка літературного огляду по клінічним випадкам, які мають труднощі диференційної діагностики та/або лікування, виступ на клінічній лікарській та/або клініко-патологоанатомічній конференції.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЬ 2. Неонатологія, хвороби системи крові у дітей

1. Визначення поняття „недоношеність”. Причини затримки внутрішньоутробного розвитку плода. Особливості адаптації дітей зі ЗВУР та принципи виходжування.
2. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей (за шкалою Балард).
3. Особливості терморегуляції недоношених дітей, методи профілактики гіпотермії.
4. Профілактика та лікування гіпоглікемії у недоношених дітей.
5. Механізми розвитку гіпербілірубінемії недоношених, можливі наслідки. Тактика ведення.
6. Етапи виходжування недоношених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару. Особливості диспансерного спостереження за недоношеними дітьми в поліклініці.
7. Принципи вигодовування недоношених новонароджених. Вибір засобу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини. Рекомендовані об’єми ентерального харчування.
8. Етіологічні, клінічні та лабораторні критерії діагнозу „асфіксії новонародженого”. Сучасні уявлення про патогенез асфіксії. Компенсаторні механізми організму плода у відповідь на гіпоксію.
9. Критерії ступеню важкості асфіксії в залежності від оцінки за шкалою Апгар, показників рН та ознак дисфункції органів та систем.
10. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні.
11. Визначення терміну „пологова травма” та чинники її розвитку. Кефалогематоми. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.
12. Внутрішньочерепні крововиливи гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених.
13. Чинники розвитку РДС у новонароджених. Методи антенатальної профілактики. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при респіраторному дистрес синдромі.
14. Принципи лікування РДС у новонароджених. Респіраторна підтримка. Сурфактант-замісна терапія.
15. Класифікація ГХН. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН. Критерії ступеню важкості ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.
16. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода.
17. Методи консервативної терапії ГХН. Механізм дії фототерапії. Показання до проведення операції замінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.
18. Чинники розвитку геморагічної хвороби новонароджених. Клінічні особливості геморагічної хвороби. Диференційна діагностика. Невідкладна допомога. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.
19. Визначення терміну „TORCH-інфекції”. Фактори ризику розвитку ВУІ. Характер ураженні при ВУІ в залежності від терміну та шляху інфікування плода. Методи ранньої діагностики та профілактики ВУІ. Клінічні прояви ВУІ в залежності від етіології (вроджений токсоплазмоз, краснуха, неонатальна герпетична та цитомегаловірусна інфекція). Принципи лікування ВУІ. Етіотропна та імунотерапія.
20. Омфаліт. Шірні інфекції новонароджених. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Профілактика та лікування.
21. Визначення терміну „неонатальний сепсис”. Чинники розвитку. Класифікація та етіологія неонатального сепсису. Клінічно-лабораторні критерії неонатального сепсису. Принципи лікування та профілактики неонатального сепсису.
22. Визначення поняття анемії. Класифікація анемії у дітей. Залізодефіцитні анемії у дітей.

Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування та профілактика залізодефіцитної анемії у дітей.

23. Поняття про геморагічні діатези. Класифікація.

24. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати (концентрати факторів згортання крові, СЗП) та їх застосування.

25. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.

26. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.

27. Лейкемії у дітей, діагностика та диференціальна діагностика. Програми лікування лейкемії у дітей. Ускладнення цитостатичної терапії (негайні, відстрочені, віддалені).

28. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів (гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Терапевтичні заходи при лихоманці у дітей, хворих на ГРВІ.

29. Гострий обструктивний ларингіт (круп) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка та невідкладна допомога. Гострий бронхіт та бронхіоліт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Гостра дихальна недостатність у дітей.

30. Пневмонії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз.

31. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прогноз.

32. Атопічний дерматит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз. Атопічний марш. Кропив'янка у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

33. Алергічний риніт у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз.

34. Бронхіальна астма у дітей. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.

35. Астматичний статус у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

36. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.

37. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Клінічні форми. Ускладнення. Діагностика. Лікування дифтерії. Профілактика дифтерії.

38. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипичних форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.

39. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипичних форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.

40. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.

41. Коклюш. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.

42. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипичних форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.

43. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.

44. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.

45. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.

46. Гострі кишкові інфекції у дітей. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.

47. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Профілактика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.

48. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики.

Основні принципи лікування.

49. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.

50. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.

51. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.

52. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

- тестовий контроль, у т.ч. завдань формату «Крок 2» з педіатрії;
- демонстрація умінь фізичного обстеження пацієнта;
- виписування рецептів на лікарські препарати дітям різного віку;
- оцінка результатів додаткових параклінічних лабораторних та інструментальних методів обстеження пацієнтів - трактування показників функції зовнішнього дихання; трактування даних променевих досліджень органів грудної порожнини, трактування даних ендоскопічного дослідження бронхів;
- вирішення структурованих ситуаційних задач;
- виконання маніпуляцій: вимірювання артеріального тиску;
- надання невідкладної допомоги при: асфіксії новонароджених, виконання штучного дихання, непрямого масажу серця новонародженому, відновлення прохідності дихальних шляхів;
- аналіз даних лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, пунктат кісткового мозку, загальне та мікробіологічне дослідження харкотиння);
- надання невідкладної допомоги при: кровотечі, синдром дегідратації; гіпертермічний синдром; судомний синдром; набряк мозку; гостра дихальна недостатність; септичний (бактеріальний) шок; набряк гортані; анафілактичний шок.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності виконання лабораторно-дослідницьких завдань.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу (згідно переліку питань). Поряд з цим студенти працюють з пацієнтом, виконують практичну роботу, що додається до білета та розв'язують ситуаційні завдання, що також враховується при оцінюванні їх знань.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав *не менше 50 балів*.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Підсумковий модульний контроль з проводиться в усній або письмовій формі шляхом опитування або написання студентами підсумкової роботи. Оцінювання відповіді студента проводиться у відповідності до розроблених та затверджених критеріїв оцінок.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, отримали лише позитивні оцінки на всіх практичних заняттях та не мають на момент здачі модульного контролю академічної заборгованості, тобто при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студент вважається не допущеним до підсумкового модульного контролю за наявності пропущених і не відпрацьованих занять та/або незадовільних оцінок хоча б з однієї окремої теми модуля.

Форма проведення підсумкового модульного контролю є стандартизованою і включає контроль теоретичної (тестовий контроль) і практичної підготовки (демонстрування умінь студента біля ліжка хворої дитини, вирішення структурованих ситуаційних задач, виконання маніпуляцій).

Підсумковий модульний контроль складається з 3-х основних етапів, виконання кожного з яких є обов'язковим для отримання заключної оцінки.

Перший етап включає складання тестового контролю з відповідного модулю в умовах комп'ютерного класу або на паперових носіях, який проводиться напередодні або в день прийому модулю. Критерієм «склав» є досягнення 75% порогу вірних відповідей.

Другий етап заключається в оцінюванні оволодіння практичними навичками та вміннями з певного модулю шляхом самостійної роботи студента з хворим під контролем викладача згідно затвердженого „Протоколу проведення підсумкового модульного контролю (робота з пацієнтом)“.

До третього етапу допускаються тільки ті студенти, які успішно впоралися з попередніми двома,

Третій етап проводиться екзаменаторами шляхом опитування або написання письмової роботи з відповідями на теоретичні питання, вирішенням тестових завдань, клінічних ситуаційних завдань з відповідного розділу, затверджених на кафедральній нараді, а також відповідей щодо надання невідкладної медичної допомоги і виписування рецепту. В кінці третього етапу екзаменаторами виставляється заключна оцінка з підсумкового модульного контролю.

Перескладання підсумкового модульного контролю здійснюється відповідно до затвердженого графіку, починаючи з того етапу підсумкового модульного контролю, який не було складено.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4 -бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах є однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля/кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	5	4	3	2	
Модуль 2. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами 90 / 3,0	2 (№1-2)	6	18	14	10	0	12	11	10	0	70

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $70 = 6 \times 10 + 10$ (бали за індивідуальну роботу), а максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному занятті: $120 = 6 \times 18 + 12$ (бали за індивідуальну роботу).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

- Колоскова О.К., Безруков Л.О., Тарнавська С.І., к.мед.н., Білоус Т.М., Шахова О.О. Білик Г.А, Гончарук Р.І. Актуальні питання пульмонології та алергології в педіатрії / Колоскова О.К., Безруков Л.О., Тарнавська С.І., к.мед.н., Білоус Т.М., Шахова О.О. Білик Г.А, Гончарук Р.І.; за ред. проф. Колоскової О.К.]. – Чернівці: Медуніверситет, «Місто 2019». – 206 с.
- Майданник В.Г. Педіатрія. Учебник (2-е издание, испр. и доп.). - Харьков: Фолио, 2002.-1125 с.
- Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. /За редакцією проф. О.П. Волосовця та Ю.В. Марушка - Х.: Прапор. - 2008. - 200 с.
- Шабалов Н.П. Детские болезни. Учебник. - Питер-Ком, С. - Пб.,2002. – 1080с.
- Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво:SAUNDERS. 2016. – 3686 p.

19.2 Допоміжна

- Fisher, Randall G.; Boyce, Thomas G. Moffet's Pediatric Infections Diseases: A ProblemApproach, 4th Edition. – 2005.-1054p.
- Krugman's infections diseases of children 11th edition. – 2003.- 820p.
- Red book: report of the committee on infectious disease. – 2006. – 27th ed. – 687 p.
- Андрейчин М.А. Інфекційні хвороби в загальній практиці та сімейній медицині. – Тернопіль: ТДМУ. 2007. – 500 с.
- Аряев М.Л., Волосовец А.П., Котова Н.В., Старикова А.А., Кононенко Н.А. Пульмонология детского возраста- Киев: Здоров'я, 2004.-608с.
- Аряев М.Л. Неонатология.- Київ: «АДЕФ - Україна.», 2006.- 754 с.
- Богадельников И. В. Справочник по инфекционным болезням у детей (для участковых педиатров, врачей санаторно-оздоровительных учреждений, семейных и школьных врачей и бригад скорой медицинской помощи). - Таврия. Симферополь, 2001. – 414 с.
- Богадельников И.В., Кубышкин А.В. Поражения нервной системы при инфекционных заболеваниях у детей. - “Крым-Фарм-Трейддинг”, 2004. – 665 с.
- Волосовец А.П., Юлиш Е.И. Рациональная антибиотикотерапия респираторных заболеваний у детей-Донецк:Регина, 2005. – 389 с.
- Волосовец А.П., Нагорна Н.В., Кривопустов С.П., Острополец С.С., Бордогова О.В. Диагностика, терапия та профілактика дефіцитних анемії у дітей – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2007. – 38 с.
- Волосовец А.П., Кривопустов С.П. Макролиды в практике современной педиатрии.Монография. – К.: «Четверта хвиля», 2009. – 192 с.
- Волосовец А.П., Кривопустов С.П. Цефалоспорины в практике современной педиатрии.

Монографія. – Харків: Прапор, 2007. – 184 с.

13. Волосовець А.П., Кривоустов С.П., Манолова Э.П., Ершова И.Б., Бойченко П.К. Лабораторные исследования в практической педиатрии - Луганск, 2003. – 131 с.
14. Волосовець О.П., Нагорна Н.В., Кривоустов С.П., Острополець С.С., Бордюгова О.В. Діагностика та лікування невідкладних станів у дітей. Навчальний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації, лікарів-інтернів, лікарів-курсантів післядипломної освіти. – Донецьк: Донецький державний медичний університет ім. М.Горького., 2007. – 112 с.
15. Волосовець О.П., Кривоустов С.П., Ершова І.Б., Рещіков В.А. Фізична реабілітація в педіатрії. Навчальний посібник. - Київ. - Луганськ, 2009. - 182 с.
16. Дитячі інфекційні хвороби (в модулях) / за ред. проф. О.К. Колоскової. – Чернівці, 2011. – 286 с.
17. Дитячі інфекційні хвороби (клінічні лекції). Під ред. проф. С.О.Крамарева. - Київ, «Моріон». – 2003.-480 с.
18. Запорожан В.М., Аряєв М.Л. ВІЛ-інфекція і СНІД. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Здоров'я, 2004. – 636 с.
19. Инфекционные болезни у детей / под ред. В.В.Ивановой, - М.: МИА, 2002.- 923 с.
20. Инфекционные болезни у детей / под ред. В.Н.Тимченко, Л.В.Быстряковой. – СПб.: СпецЛит, 2001. – 560 с.
21. Інтенсивна терапія в педіатрії / С.М.Басманов, Г.І.Белебезьєв, А.В.Бєляєв та ін. К.: Медицина, 2008. – 520 с.
22. Інфекційні хвороби у дітей (клінічні лекції) / За ред. С.О.Крамарева. – К.: МОРІОН, 2003. – 480 с.
23. Клейн Дж.Д., Затис Т.Е. Секреты лечения детских инфекций / Пер. с англ. – М.: Издательство БИНОМ, 2007. – 416 с.
24. Колоскова О.К., Білоус Т.М., Коротун О.П., Гнатюк М.Г., Кухта О.Я., Манойленко Г.І. Анемії в дитячому віці. навч. посіб. для студ. 5-6 курсу / [Колоскова О.К., Білоус Т.М., Коротун О.П., Гнатюк М.Г., Кухта О.Я., Манойленко Г.І., за ред. проф. Колоскової О.К.]. – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 122 с.
25. Ласица О.Л., Ласица Т.С. Бронхиальная астма в практике семейного врача. – К.: ЗАТ «Атлант», 2001. – 263 с.
26. Ласица О.І., Ласица Т.С., Недельська С.М. Алергологія дитячого віку. – К.: Книга Плюс, - 2004. – 368 с.
27. Майданник В.Г. Клинические рекомендации по диагностике и лечению острой пневмонии у детей. – К.: Знання України, 2002.- 106 с.
28. Майданник В.Г., Майданник И.В. Справочник современных лекарственных средств.- М.: АСТ; Харків: Фолио, 2005.-1024 с.
29. Майданник В.Г., Митин Ю.В. Диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний дыхательных путей у детей.– К.: ООО «ИЦ МеддрпромИнфор», 2006.- 288 с.
30. Маркевич В.Е., Майданник В.Г., Павлюк П.О. та ін. Морфофункціональні та біохімічні показники у дітей і дорослих.- Київ-Суми: МакДен, 2002.- 268 с.
31. Менингиты у детей / И.В.Богадельников, Л.Х.Горишняк, Г.М.Кушнир и др.: Под ред. проф. И.В.Богадельникова, М.В.Лободы.- Издательство «Крым-Фарм-Трейдинг»: Симферополь – Киев, 2002.– 448 с.
32. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворівський О.П., Булах І.Є., Остапик Л.І., Палієнко І.А., Мруга М.Р. (ред.) Крок 2. Загальна лікарська підготовка. Частина 2. Педіатрія, акушерство та гінекологія, гігієна. -Київ: Nova Knyha Publ., 2005. – 404 с.
33. Накази МОЗ України «Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні», «Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку», та по протоколах за спеціальностями «педіатрія» та ін. МОЗ України. – Київ, 2005 р. – 414 с.
34. Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. / За редакцією проф. О.П.Волосовця та Ю.В.Марушка - Х.: Прапор. - 2008. – 200 с.
35. Неонатологія (частина 1): навч. посібник / за ред. проф. О.К. Колоскової [Колоскова О.К., Безруков Л.О., Колюбакіна Л.В. Хільчевська В.С., Ортеменка Є.П., Богуцька Н.К, Власова О.В., Крецу Н.М., Трекуш Є.З., Калущка Н.І.]– Чернівці : Медуніверситет, «Місто», 2019.– 232 с. Іл.
36. Неонатологія (частина 2): навч. посібник / за ред. проф. О.К. Колоскової [Колоскова О.К., Безруков Л.О., Колюбакіна Л.В. Хільчевська В.С., Ортеменка Є.П., Богуцька Н.К, Власова О.В., Крецу Н.М., Трекуш Є.З., Калущка Н.І.]– Чернівці : Медуніверситет, «Місто», 2019.– 120 с. Іл.
37. Оказание стационарной помощи детям. Карманный справочник. Оригинальное издание: Pocket book of Hospital care for children. Geneva, WHO, 2005. – Всемирная Организация Здравоохранения, 2006, 378 с.

38. Педіатрія в практиці сімейного лікаря : навч. посібник для студ. вищ. мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / ред. Н. В. Банадига. - Т. : ТДМУ ; Т. : Укрмедкнига, 2008. - 340 с.
39. Педіатрія. За ред. Тяжкої О.В. - Вінниця. - 3 вид. - „Нова Книга”, 2009. - 1136 с.
40. Петрушина А.Д. и др. Неотложные состояния у детей. – М.: «Медицинская книга», 2002. – 176 с.
41. Пеший М.М. Невідкладна допомога в педіатричній практиці / Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів вищих мед.навч.закладів III-IV рівнів акредитації. – Полтава, 2001. – 245 с.
42. Покровский В.И. Инфекционные болезни и эпидемиология. 2-е изд. М.: ГЭОТАР Медиа. – 2007. – 816 с.
43. Романчук О. Неповносправна дитина в сім’ї та в суспільстві. – Львів, 2008. – 334с.
44. Ситуаційні завдання з педіатрії/За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К.,2006.- 204 с.
45. Современная неотложная помощь при критических состояниях у детей. Практическое руководство / Под ред.. К.Макуэйя-Джонса, Э.Молинеукс, Б.Филлипс, С.Витески; пер. с англ.; под общ. ред. проф. Н.П.Шабалова. – М.: МЕДпресс-информ, 2009. – 464 с.
46. Справочник по инфекционным болезням у детей / Под ред. И.В. Богадельникова. Симферополь: «Престиж-Люкс», 2008. – 189 с.
47. Тестові завдання з педіатрії / За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К., 2007.-429 с.
48. Учайкин В.Ф. Руководство по инфекционным болезням у детей. М.: ГЭОТАР Мед. – 2002. – 824 с.
49. Юлиш Е.И., Волосовец А.П. Диагностика и лечение внебольничных пневмоний у детей. – Донецк, 2004. – 215 с.

19.3. Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
- Електронні бібліотеки:
2. <http://meduniver.com/Medical/Book/index.html>
 3. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>
- Інформаційні ресурси МОЗ України:
4. <http://www.moz.gov.ua>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

Богуцька Наталія Казимирівна – доцент кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб, доцент, к.мед.н.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Педіатрії та медгенетики
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/pediatrici-ta-medichnoyi-genetiki/
Веб-сайт кафедри	pmg.bsmu.edu.ua
E-mail	pediatry_gen@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, Проспект Незалежності, 98
Контактний телефон	+38 (0372) 54-26-82

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	50
Самостійна робота	30
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Педіатрія - це наука яка вивчає етіологію, патогенез, особливості клінічного перебігу, діагностику, лікування та профілактику основних захворювань у дитячому віці.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocziynyvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);

- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	Педіатрія
Гістологія та ембріологія	
фармакологія	
патологічна фізіологія	
мікробіологія з основами імунології	
Фізіологія людини	
Біохімія	

6.1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета - вивчення етіології, патогенезу, особливостей клінічного перебігу, діагностики, лікування і профілактики основних захворювань у дитячому віці.

1. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворювань дитячого віку, хвороб новонароджених.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворювань дитячого віку, хвороб новонароджених.
3. Визначити особливості захворювань новонароджених дітей.
4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворювань дитячого віку, хвороб новонароджених.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики хвороб новонароджених та найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворювань дитячого віку.
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у новонароджених та у дітей із найбільш поширеними соматичними та неінфекційними захворюваннями дитячого віку.
7. Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб новонароджених та найбільш поширених дитячих неінфекційних хвороб.
8. Здійснювати оцінку прогнозу при найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворюваннях дитячого віку, хворобах новонароджених.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

6.2. Завдання:

1. Навчити майбутнього лікаря – педіатра збирати та оцінювати інформацію про стан здоров'я дитини;
2. Проводити і оцінювати результати опитування, огляду, фізичного обстеження пацієнта;
3. Ставити діагноз, призначити лікування і заходи профілактики основних захворювань у дітей;
4. Складати план лабораторного і інструментального обстеження дітей;
5. Оцінювати результати параклінічних досліджень (лабораторних, ендоскопічних, рентгенологічних, УЗД, ЕКГ та інших);
6. Вести звітньо-облікову документацію, карту амбулаторного хворого, історію хвороби та інше;
7. Проводити диспансерний нагляд за здоровою і хворою дитиною;
8. Діагностувати і надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах у дітей: гострій серцево-судинній недостатності; дихальній недостатності; судомному синдромі; набрякові Квінке; гіпертермії, та інших.
9. Розрахувати дозу найбільш часто вживаних у педіатрії лікарських препаратів та оформити рецепт.

Предмет – педіатрія (*від греч. pais, paidos - дитя, iatreia - лікування*) вивчає закономірності розвитку дітей, причини та механізми захворювань, засоби їх розпізнавання, лікування та попередження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: - визначити різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань дитячого віку

- визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку
- вміти:** - демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці дитячих хвороб
- планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку
 - проводити диференційну діагностику та ставити попередній клінічний діагноз найбільш поширених захворювань дитячого віку
 - ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у клініці дитячих хвороб

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми медичної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.</p> <p>ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.</p>

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтам з метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. регістр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики .

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізування та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги, з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інші індивідуальних особливостей пацієнтів.

ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.

ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах тощо.

ФК 11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

ФК 12. Здатність до практичного використання психологічного впливу та психотерапії.

ФК 13. Здатність до проведення експертної оцінки психологічного стану людини та експертизи працездатності (медико-соціальної, військово-лікарської, психолого-психіатричної, судової, медико-педагогічної).

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення.

7. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ СОМАТИЧНІ ТА ЕНДОКРИННІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ

Опис кожного модуля дисципліни:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних розладів дітей раннього віку (синдрому циклічної блювоти, кольки, функціональної діареї, функціонального закрепу); рахіту, гіпервітамінозу D та білково-енергетичної недостатності.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених функціональних порушень травного каналу у дітей раннього віку (синдрому циклічної блювоти, кольки, функціональної діареї, функціонального закрепу); рахіту, гіпервітамінозу D та білково-енергетичної недостатності.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних розладів, рахіті та гіпервітамінозі D у дітей раннього віку.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та функціональних гастроінтестинальних розладів (синдром циклічної блювоти, кольки, функціональна діарея та функціональний закріп) у дітей раннього віку.
5. Ставити попередній діагноз при циклічній блювоті, функціональній діареї, кольках та функціональних закрепах; рахіті та білково-енергетичної недостатності у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при рахіті, гіпервітамінозі D, білково-енергетичної недостатності, функціональних гастроінтестинальних розладах (синдромі циклічної блювоти, кольках, функціональній діареї та функціональному закрепі) у дітей раннього віку.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Тема 1. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку

Визначення, класифікація (за Римськими критеріями III), етіологія, патогенез, клініка та діагностика синдрому циклічної блювоти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка та діагностика функціональної диспепсії у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика кольки та функціонального закрепу у дітей раннього віку. Лікування та профілактика функціональних гастроінтестинальних розладів. Прогноз.

Тема 2. Рахіт. Гіпервітаміноз D. Білково-енергетична недостатність.

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування рахіту. Профілактика рахіту. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика гіпервітамінозу D, невідкладна допомога та прогноз. Визначення, класифікація, клініка, лікування та профілактика білково-енергетичної недостатності у дітей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ХВОРОБИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори цукрового діабету у дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспитуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину цукрового діабету у дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу, у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспитуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.

3. Визначати особливості вродженого гіпотиреозу та адено-генітального синдрому в новонароджених дітей і ставити попередній клінічний діагноз.
4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу цукрового діабету у дітей; при типовому перебігу дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу в дітей; при різних клінічних формах патології росту, ожирінні, пубертатному диспитуїтаризмі, різних формах патології статевих залоз.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики цукрового діабету в дітей; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспитуїтаризму, різних форм патології статевих залоз.
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при гіперглікемічній кетоацидотичній та гіпоглікемічній комах та при тиреотоксичній кризі в дітей.
7. Проводити диференціальну діагностику цукрового діабету в дітей, різних видів ком; дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу в дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспитуїтаризму, різних форм патології статевих залоз та ставити попередній діагноз.
8. Здійснювати прогноз життя при цукровому діабеті, дифузному токсичному зобі, гіпотиреозі, автоімунному тиреоїдиті, ендемічному зобі в дітей, різних клінічних формах патології росту; ожирінні, пубертатному диспитуїтаризмі, різних формах патології статевих залоз.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

Тема 3. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз цукрового діабету в дітей. Інсулінотерапія. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, надання невідкладної допомоги та профілактика. Прогноз.

Тема 4. Захворювання щитоподібної залози в дітей. Класифікація захворювань щитоподібної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу в дітей. Ступені зобу. Невідкладна допомога тиреотоксичної кризи в дітей. Прогноз.

Тема 5. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм патології росту (екзогенно-конституційної, гіпофізарної, соматогенної); ожиріння (екзогенно-конституційного, гіпоталамічного), пубертатного диспитуїтаризму в дітей, різних форм патології статевих залоз у дітей (уроджені порушення статевого диференціювання, порушення статевого розвитку в хлопчиків і дівчаток). Прогноз.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

Конкретні цілі змістового модулю:

1. Визначати етіологічні фактори та гемодинаміку при найбільш поширених уроджених вадах серця (УВС) у дітей (дефект міжшлуночкової перетинки (МШП), дефект міжпередсердної перетинки (МПП), тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та відкрита артеріальна протока (ВАП)); визначати етіологію та патогенез кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності в дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених УВС у дітей, кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності в дітей.

3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених уроджених вад серця в дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності в дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених уроджених вад серця у дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності в дітей.

5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених УВС, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, кардиті, кардіоміопатіях, порушеннях ритму серця та провідності в дітей.

6. Здійснювати прогноз при найбільш поширених уроджених вадах серця у дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності в дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в кардіоревматології дитячого віку.

Тема 6. Найбільш поширені уроджені вади серця у дітей

Етіологія найбільш поширених УВС в дітей. Класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених УВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП). Діагностика найбільш поширених УВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених УВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування. Лікування серцевої недостатності. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту. Невідкладна допомога при пароксизмальній тахікардії, фібриляції шлуночків, приступі Моргані-Адамса-Стокса.

Тема 7. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Гостра ревматична лихоманка у дітей

Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Гостра ревматична лихоманка у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

Тема 8. Ювенільний ревматоїдний артрит та реактивні артропатії у дітей

ЮРА: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз. Реактивні артропатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Диференційоване лікування порушень серцевого ритму. Показання до призначення протиаритмічних препаратів.

Тема 9. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

Тема 10. Порушення ритму серця та провідності у дітей Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Невідкладна допомога при пароксизмальній тахікардії, фібриляції шлуночків, приступі Моргані-Адамса-Стокса. Диференційоване лікування порушень серцевого ритму. Показання до призначення протиаритмічних препаратів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі змістового модулю:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепу) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози в дітей старшого віку.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепу) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози в дітей старшого віку.
3. Складати план обстеження і аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепу) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози в дітей старшого віку.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози в дітей старшого віку.
5. Ставити попередній діагноз при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози в дітей старшого віку.
6. Здійснювати прогноз життя при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози в дітей старшого віку.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій гастроентерології.

Тема 11. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку в дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика функціональної диспепсії, абдомінального болю, гастроезофагального рефлюксу, дуоденогастрального рефлюксу, органічних захворювань стравоходу та шлунку в дітей старшого віку. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування екзокринної недостатності підшлункової залози.

Тема 12. Функціональні та органічні захворювання гепато-біліарної системи в дітей

Клініка, діагностика, лікування та профілактика дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді, органічних захворювань гепато-біліарної системи. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого та хронічного панкреатиту, прогноз.

Тема 13. Захворювання підшлункової залози в дітей. Функціональні та органічні захворювання кишечника.

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування екзокринної недостатності підшлункової залози. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого та хронічного панкреатиту, прогноз. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепу, неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, прогноз.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ В ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболічних нефропатій у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболічних нефропатій у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних

обстежень при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності, дисметаболических нефропатіях у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики інфекцій сечової системи (циститу, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності, дисметаболических нефропатій у дітей.

5. Ставити попередній діагноз при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболических нефропатіях у дітей.

6. Здійснювати прогноз життя при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболических нефропатіях у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій нефрології.

Тема 14. Інфекції сечової системи у дітей

Визначення, класифікація інфекцій сечової системи у дітей, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз циститів у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз пієлонефритів у дітей.

Тема 15. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз гломерулонефриту у дітей. Хронічна ниркова недостатність: фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку, неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, прогноз.

Тема 16 Дисметаболическі нефропатії у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз дисметаболических нефропатій у дітей.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ МОДУЛЮ 1

Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання в дітей

Тема	Лекц	Пр. зан	СРС	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Захворювання дітей раннього віку				Обстеження хворої дитини, написання та захист учбової історії хвороби. Виступи з рефератами. Заняття в студентському науковому товаристві кафедри.
1. Функціональні гастроінтестинальні розлади в дітей раннього віку			3	
2. Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”. Білково-енергетична недостатність у дітей	2	5		
Змістовий модуль 2. Хвороби ендокринної системи у дітей				
3. Цукровий діабет у дітей.	2	5		
4. Захворювання щитоподібної залози в дітей		5		
5. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей.			3	
Змістовий модуль 3. Кардіоревматологія дитячого віку				
6. Найбільш поширені уроджені вади серця в дітей.	2	5		
7 Запальні та незапальні захворювання серця в дітей. Гостра ревматична лихоманка в дітей.		5		
8. Ювенільний ревматоїдний артрит та реактивний артрит в дітей.			3	
9. Інфекційний ендокардит в дітей.			3	
10. Порушення ритму серця та провідності в дітей			3	
Змістовий модуль 5. Гастроентерологія дитячого віку				

11. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку в дітей старшого віку.	2	5	
12. Функціональні та органічні захворювання гепато-біліарної системи в дітей.		5	
13. Захворювання підшлункової залози в дітей. Функціональні та органічні захворювання кишечника.		5	
Змістовий модуль 6. Захворювання сечової системи у дітей			
14. Інфекції сечової системи у дітей	2		3
15. Гломерулонефрит в дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.		5	
16. Дисметаболичні нефропатії в дітей			3
Індивідуальна СРС. Курація хворих, підготовка навчальної історії хвороби			3
17. Підсумковий модульний контроль		5	3
Всього: кредитів ECTS – 3 годин – 90; з них:	10	50	30

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

МОДУЛЬ 1. Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання в дітей

№	Тема	Кільк. годин
1.	Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”	2
2.	Цукровий діабет у дітей.	2
3.	Уроджені вади серця в дітей	2
4.	Функціональні та органічні захворювання травного каналу	2
5.	Інфекції сечової системи в дітей	2
	Всього	10

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1 Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання у дітей

№	Тема	Кільк. годин
1	Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”. Білково-енергетична недостатність у дітей	5
2	Цукровий діабет у дітей	5
3	Захворювання щитоподібної залози в дітей	5
4	Уроджені вади серця в дітей.	5
5	Запальні та незапальні захворювання серця в дітей. Гостра ревматична лихоманка в дітей.	5
6	Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку в дітей старшого віку.	5
7	Функціональні та органічні захворювання гепато-біліарної системи в дітей.	5
8	Захворювання підшлункової залози в дітей. Функціональні та органічні захворювання кишечника.	5
9	Гломерулонефрити в дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.	5
10	Підсумковий модульний контроль залікового модулю I	5
	Всього	50

**10. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПЕДІАТРІЇ (Найбільш поширені соматичні та ендокринні
захворювання у дітей)**

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	3	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Дисметаболичні нефропатії у дітей 2. Інфекційний ендокардит у дітей. 3. Порушення ритму серця та провідності в дітей 4. Інфекції сечової системи в дітей. 5. Функціональні гастроінтестинальні розлади в дітей раннього віку 6. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. 7. Ювенільний ревматоїдний артрит та реактивний артрит в дітей.	3 3 3 3 3 3 3	Підсумковий модульний контроль
3	Індивідуальна СРС: а) курація хворих, написання та захист учбової історії хвороби	3	Підсумковий модульний контроль
4	Підготовка до підсумкового модульного контролю	3	Підсумковий модульний контроль
	Всього годин	30	

**11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ДЛЯ ОЦІНКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА
МОДУЛЬ 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей**

Модуль 1(зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
Тема 1. Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”. Білково-енергетична недостатність у дітей	12
Змістовий модуль 2	
Тема 2. Цукровий діабет у дітей.	12
Тема 3. Захворювання щитоподібної залози в дітей	12
Змістовий модуль 3	
Тема 4. Уроджені вади серця в дітей	12
Тема 5 Запальні та незапальні захворювання серця в дітей. Гостра ревматична лихоманка в дітей	12
Змістовий модуль 4	
Тема 6. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку в дітей старшого віку. Захворювання підшлункової залози в дітей	12
Тема 7. Функціональні та органічні захворювання кишечника та гепато-біліарної системи в дітей . Захворювання підшлункової залози в дітей	12
Тема 8.Захворювання підшлункової залози в дітей. Функціональні та органічні захворювання кишечника.	12
Змістовий модуль 5	
Тема 9. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей.	12
Індивідуальна самостійна робота – курація хворих та написання історії хвороби	12
Разом поточна навчальна діяльність	120

Підсумковий модульний контроль	80
СУМА БАЛІВ ЗА МОДУЛЬ	200

12. Перелік індивідуальних завдань – як обов'язкове індивідуальне завдання з визначеними критеріями оцінювання включено написання навчальної історії хвороби за результатами курації хворої дитини.

13. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

МОДУЛЬ 1. Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання в дітей

1. Функціональна диспепсія у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
2. Синдром циклічної блювоти: визначення, класифікація (за Римськими критеріями III), етіологія, патогенез, клініка та діагностика, лікування, профілактика.
3. Кольки та функціональний закріп у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
4. Рахіт. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Профілактика рахіту.
5. Гіпервітаміноз D. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика, лікування, невідкладна допомога при гострому гіпервітамінозі D, прогноз.
6. Білково-енергетична недостатності у дітей. Визначення, класифікація, клініка, лікування, профілактика, прогноз.
7. Найбільш поширені УВС у дітей. Етіологія, класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених УВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП).
8. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, принципи лікування, критерії компенсації цукрового діабету у дітей.
9. Особливості перебігу цукрового діабету в ранньому та підлітковому віці.
10. Режим інсулінотерапії цукрового діабету у дітей. Препарати інсуліну.
11. Особливості дієти при компенсованому та некомпенсованому цукровому діабеті у дітей.
12. Гіперглікемічна кетоацидотична кома у дітей. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
13. Гіпоглікемічна кома у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
14. Диференціальна діагностика гіперглікемічної та гіпоглікемічної ком у дітей.
15. Порушення росту у дітей. Гіпофізарний нанізм. Причини, клініка, диференціальний діагноз. Лікування та прогноз.
16. Ожиріння у дітей. Причини, клінічні форми.
17. Принципи комплексного лікування різних клінічних форм ожиріння у дітей. Профілактика.
18. Автоімунний тиреоїдит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
19. Дифузний токсичний зоб у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз. Лікування. Прогноз.
20. Ендемічний зоб у дітей. Причини, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
21. Гіпотиреоз у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, рання діагностика. Лікування, прогноз.
22. Клініка та діагностика уродженого гіпотиреозу у дітей. Лікування. Прогноз.

23. Клініка та діагностика адрено-генітального синдрому у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при сільвтратній формі адрено-генітального синдрому.
24. Порушення статевого розвитку у хлопчиків і дівчаток. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
25. Диференціальна діагностика варіантів інтерсексуалізму. Методи дослідження. Принципи лікування.
26. Діагностика найбільш поширених УВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених УВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування.
27. Діагностика та лікування серцевої недостатності в дітей із УВС. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.
28. Кардити в дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
29. Кардіоміопатії в дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
30. Порушення ритму серця та провідності в дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
31. Гостра ревматична лихоманка в дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
32. ЮРА: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.
33. Реактивні артропатії в дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
34. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
35. Вегетативні дисфункції в дітей. Етіологія і патогенез. Класифікація.
36. Вегето-судинна дисфункція. Клінічні прояви. Гіпертезивні та гіпотензивні стани.
37. Диференційоване медикаментозне та не медикаментозне лікування.
38. Первинна і симптоматична гіпертензія. Диференціальний діагноз із ВСД. Невідкладна допомога при гіпертонічній кризі.
39. Функціональна диспепсія, абдомінальний біль у дітей старшого віку. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
40. Гастроезофагальний рефлюкс, дуоденогастральний рефлюкс у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
41. Органічні захворювання стравоходу та шлунку в дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
42. Синдром подразненого кишечника та функціональний запор у дітей старшого віку. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
43. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона в дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
44. Дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
45. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика органічних захворювань біліарної системи в дітей старшого віку.
46. Екзокринна недостатність підшлункової залози в дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
47. Гострий та хронічний панкреатит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

48. Інфекції сечової системи в дітей. Визначення, класифікація, диференційна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів.
49. Цистити в дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
50. Пієлонефрити в дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
51. Гломерулонефрит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
52. Хронічна ниркова недостатність у дітей. Фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
53. Дисметаболічні нефропатії в дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

14. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Уміти призначити раціональне харчування дитині, хворій на гіпотрофію.
2. Уміти надати невідкладну допомогу при гіпервітамінозі Д.
3. Уміти оцінити результати загального аналізу крові, сечі, копрограми, проб на активність запального процесу при соматичних захворюваннях у дітей.
4. Уміти надати невідкладну допомогу при гіперглікемічній комі.
5. Уміти надати невідкладну допомогу при гіпоглікемічній комі.
6. Уміти надати невідкладну допомогу при гіпертермії у дітей.
7. Уміти надати невідкладну допомогу при задухо-ціанотичному нападі.
8. Уміти надати невідкладну допомогу при нападі пароксизмальної тахікардії.
9. Уміти надати невідкладну допомогу при нирковій недостатності.
10. Уміти надати невідкладну допомогу при шлунково-кишковій кровотечі, що супроводжує виразкову хворобу.
11. Надання невідкладної допомоги при синдромі блювання в дітей.
12. Уміти надати невідкладну допомогу при гострій судинній недостатності в дитини (зомління, колапс, шок).

ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ

1. Вміння правильно зібрати анамнез хвороби та життя дитини.
2. Вміння обстежити хвору дитину, оцінити дані параклінічних методів обстеження, вірно встановити діагноз.
3. Вміння встановити ступінь тяжкості хворої дитини.
4. Вміння надати допомогу при критичних станах у дітей (кишковий токсикоз, нейротоксикоз, судоми, гостра та хронічна серцева недостатність, гостра та хронічна ниркова недостатність, гіпертермічний синдром, шлунково-кишкова кровотеча, приступ пароксизмальної тахікардії).

15. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Методи контролю – усне опитування, вирішення тестів, вирішення клінічних нетипових задач, індивідуальний контроль, демонстрація навичок, вирішення типових задач.

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та інструкцій про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (2005).

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при

оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою з дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) — 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність — 120 балів (60%), за результатами підсумкового модульного контролю — 80 балів (40%).

16. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового модульного контролю, оцінювання з дисципліни в цілому).

Оцінювання модуля

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність - 120 балів;

за результатами підсумкового модульного контролю - 80 балів.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі

Розподіл балів, які присвоюються студентам

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3	5 (№№ 1-5)	9	12	9.5	7	0	12	70

Примітка: При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: «5» — 12 балів, «4» — 9,5 балів, «3» — 7 балів, «2» — 0 балів. За написання історії хвороби присвоюються такі бали: «5» — 12 бали, «4» — 9,5 балів, «3» — 7 бали, «2» — 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120. Студент допускається до підсумкового модульного контролю за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 70 балів: 63 бали під час практичних занять (7 x 9) та 7 балів за написання історії хвороби.

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 з 80 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. ***В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.***

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав ***не менше 50 балів.***

Оцінювання модуля

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомісті обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

200-бальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ECTS є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

17. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.
2. Репродуктивний метод (репродукція - відтворення)
3. Метод проблемного викладу.
4. Дослідницький метод.
5. Ділова гра, як метод активного навчання.

18. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні розробки та вказівки кафедри педіатрії та медичної генетики з педіатрії для студентів 4 курсу.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Майданник В.Г. Педиатрия: учебник (2-е издание, испр. и доп.). – Харьков: Фолио, 2002. – 1125 с.
2. Педіатрія / За ред. проф. О.В. Тяжкої. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 1136 с.
3. Пропедевтична педіатрія / В.Г. Майданник, О.З. Гнатейко, В.Г. Бурлай [та ін.]. – К., 2009. – 768 с.
4. Сорокман Т.В. Дитячі хвороби: підручник у 2-х томах / Т.В. Сорокман, В.П. Пішак, С.В. Сокольник [та ін.]. – Чернівці: Медуніверситет, 2009. – Книга 1. – 604 с., Книга 2. – 418 с.
5. Крамарев С.О. Інфекційні хвороби у дітей / С.О. Крамарев. – К.: Здоров'я, 2003. – 480 с.

19.2. Допоміжна

1. Безруких М.М. Возрастная физиология (Физиология развития ребенка) / М.М. Безруких, В.Д. Сонькин, Д.А. Фарбер. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 416 с.
2. Буряк В.Н. Избранные лекции по педиатрии / В.Н. Буряк. – Донецк: Норд-Пресс, 2010. – 267 с.
3. Здоровый ребенок / Под ред. Б.И. Кузника, О.Г. Максимовой. – М.: Вузовская книга, 2008. – 206 с.
4. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей. Наказ МОЗ України №354 від 09.07.2004. – 109 с.
5. Forfar & Arneil's Textbook of Pediatrics / P.J. Helms, R.L. Smyth, S.S. Logan. - Edinburg: Churchill Livingstone, 2008. – 1687 pp.
6. M. Pediatrics and Child Health / M. Rudolf, M. Levene . – Wiley-Blackwell, 2006. – 432 pp.

19.3 Інформаційні ресурси

1. Система дистанційного навчання БДМУ MOODL
2. Сайт кафедри

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Сокольник С.В. зав. кафедри педіатрії та медичної генетики, професор, д.мед.н.
2. Гінгуляк М.Г . доцент кафедри педіатрії та медичної генетик, доцент, к.мед.н.